

Barneveld, 21 maart 2018

Het Praktijkcentrum Emissiereductie Veehouderij (PEV) voert pilots uit in praktijkstallen met perspectiefvolle, innovatieve, fijnstof reducerende technieken. Belangrijke aspecten van de geselecteerde technieken zijn: betaalbaar, toepasbaar in nieuwe en bestaande stallen en bijdragen aan het verbeteren van het binnenklimaat. Het PEV is onderdeel van het Poultry Expertise Centre (PEC).

1) Manifest Gezonde Leefomgeving Veehouderij

In december 2016 is het Manifest 'Gezonde Leefomgeving Veehouderij' gepresenteerd¹. Hierin is afgesproken de ontwikkeling van emissie reducerende technieken te stimuleren en te versnellen. Kansrijke technieken moeten snel in milieuvergunningen kunnen worden toegepast. Nu ruim een jaar verder kan er geconstateerd worden dat er al veel is bereikt: het PEV is opgericht, er is een inventarisatie onder leveranciers uitgevoerd, op basis daarvan is een selectie (van tien technieken) uitgevoerd en vanaf november 2017 vinden de eerste metingen in praktijkstallen (pilots) plaats. De uitvoering van de pilots vindt plaats door het PEV, in nauwe samenwerking met het onderwijs (Aeres onderwijsgroep), Wageningen Livestock Research, leveranciers en pluimveehouders. Naast deze resultaten uit het "praktijkspoor" van het Manifest kan gemeld worden dat de uitvoering van het "bestuurlijk spoor" van het Manifest in 2017 al heeft geleid tot extra fijnstofmaatregelen in tientallen vergunningen met als resultaat dat gemiddeld over die bedrijven 30 % extra reductie van fijnstof is gerealiseerd.

2) Vermelding in regeerakkoord

In het regeerakkoord van oktober 2017 is de volgende tekst gewijd aan de regio FoodValley: 'Om een gezonde leefomgeving te waarborgen voor mensen en dieren zal het kabinet de samenwerking in de Regio FoodValley ondersteunen en de uitkomsten daarvan beschikbaar maken voor de rest van Nederland.' Waar de ondersteuning van de nieuwe regering aan de Regio FoodValley uit zal bestaan, is nog niet geheel duidelijk. Maar vanuit de regio is enthousiast gereageerd op deze passage in het regeerakkoord. Een concreet voorbeeld van deze ondersteuning leest u onder 3).

3) Landelijke betekenis van meetresultaten uit FoodValley project

Het Ministerie van I&W (voorheen I&M) is akkoord gegaan met de werkwijze en opzet van de PEV-pilots en is bereid de meetresultaten uit de pilots te laten beoordelen door de TAP (Technische Advies Pool). Na een positief advies van de TAP zal de techniek met een bepaald reductiepercentage ter besluitvorming worden voorgelegd aan de Minister van I&W, voor opname op de landelijke

fijnstoflijst (Lijst emissiefactoren fijnstof voor veehouderij). De gemeten reductie zal door de TAP met een “veiligheidsmarge” worden gecorrigeerd (vanwege het meten volgens een beperkter meet-protocol dan gangbaar) en worden voorgelegd aan de Minister. Er kan sprake zijn van opname op de landelijke fijnstoflijst indien de TAP, na het toepassen van deze “veiligheidsmarge”, de reductie op minimaal 10 % stelt. De landelijke fijnstoflijst zal meerdere keren per jaar worden aangepast. Met deze toezegging krijgen de resultaten van de PEV-pilots een landelijke betekenis.

4) Voortgang /vertraging

Van de tien geselecteerde technieken zijn inmiddels negen technieken in praktijkstallen geïnstalleerd; voor het plaatsen van één techniek is nog overleg gaande met de leverancier. Binnen de tien geselecteerde technieken was voor twee technieken afgesproken eerst “vooronderzoek” uit te voeren omdat onvoldoende bekend is over het werkingsprincipe. Voor deze twee technieken zijn nu indicatieve metingen afgesproken. Daarmee ligt het project goed op schema. Echter: door de fipronilcrisis en de vogelgriepuitbraken is er helaas forse vertraging opgelopen in de uitvoering van de metingen. Voor maart/april 2018 stonden de Aeres-studenten en de begeleiders vanuit WLR “in de startblokken” voor het uitvoeren van metingen op vier praktijkbedrijven. Door de A.I.-uitbraken (en dus het aanhoudende bezoekersverbod) kunnen deze metingen voorlopig niet worden opgestart.

5) Bezoek Minister Schouten aan Regio FoodValley op 12 maart 2018

Op 12 maart 2018 heeft Minister Schouten de Regio FoodValley bezocht en heeft het PEV de gelegenheid gekregen informatie te verstrekken over het Manifest Gezonde Leefomgeving en de tussentijdse resultaten daarvan.

6) Website

Op de website van het PEV: www.praktijkcentrumemissiereductie.nl kunt u gedetailleerde informatie lezen over het centrum, de opzet van pilots en de deelnemende leveranciers. U treft er tevens de mogelijkheid aan een innovatie of een praktijkstal (voor het uitvoeren van een pilot) aan te melden. Daarnaast zijn er interessante columns te vinden van Hennie de Haan (NVP), Eltjo Bethlehem (PEC), Hilko Ellen (WLR), Albert Winkel (WLR), Erik den Besten (JPE) en Martin Scholten (WUR). Albert Winkel geeft in een filmpje een toelichting op de aanpak van fijnstof in stallen.

Met vriendelijke groet,

Jan Workamp en Eltjo Bethlehem

Barneweg 3, Barneveld ➤ P.O. 32 6710 BA Ede ➤ T +31(0)88 020 6410 ➤ www.poultryexpertisecentre.com

¹⁾de Manifestpartners zijn: de gemeenten Barneveld, Ede, Scherpenzeel en Renswoude, provincie Gelderland, WUR, PEC, NVP, LTO Gelderse Vallei, Regio FoodValley, NVV regio midden, NMV en AJK.